

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๔๕๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๒ หน้า ๒๕๖๒

ไซยมกตคทา พรหมณเภาสังข์ กรมแดงในชั้นไม้บันฑิตาจารย์ เจ้าพนักงาน
งาน ต้นของไซย ประโคม แตรสังข์ ดุริยดนตรี เมื่อ ทรงวาง สีดา แด
อิฐ ก่อ พระฤกษ์ เสร็จแล้ว พรหมณเภาสังข์ ต่อไป เจ้าพนักงาน
ได้ เทปูนเกลี่ย คืบ เสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัว เสด็จประทับ
พระราช อาสน์ ตามเดิม โปรดเกล้า ฯ ให้ ส้มแดงพระเจ้าน้องยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมหลวง พิศณุโลกประชานารถ ทรง ประเคน เครื่องไทยธรรมแก่
พระสงฆ์ ๆ ถวายอนุโมทนา พระราชาคณะถวายอดิเรกเสด็จ พระเจ้า
บรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ ช่าง คำกราบบังคมทูล พระกรุณา
ใน นามของ โรงเรียนข้าราชการพลเรือน ขอ พระ ราชทาน ทูลเกล้า ฯ ถวาย
เข็ม วัฏฐประ คำนับ บันฑิตาจารย์ ขบรมคำศัพท์ บันฑิตาจารย์ แต่ ครบ บันฑิตาจารย์ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมี พระราช คำว่า สักขอบแต่ ทรงรับ เข็ม แดง พระราชทาน เข็ม
บันฑิตาจารย์ ต่าง ๆ ของ โรงเรียนข้าราชการพลเรือน แก่ กรมการ และ อาจารย์ ของ
โรงเรียน แดงนักเรียนเก่า เสร็จ ประทับ เสด็จ หน้าชา เกรืองว่าง แดง เสด็จ
พระราช ดำเนิร ถับ พระบรม มหาราช องค์

ประกาศกระแด่พระบรมราชโองการ
บรรจุในสีดาพระฤกษ์ โรงเรียนข้าราชการพลเรือน
ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ศุภมัสดุ พระพุทธศาสนกาล เปนอดีตศก ๒๔๕๘ พรรษา กาล
บักขุมัน จันทรโคจร ศศิสมันพัศัร นิคติรมาศ กาลมัชฌิ เทรลิตติ
จันทรวาร สุริยคติกาล มกราคมมาศ คติยสุรทิน โดยกาดนิยม

วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๔๕๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๒ หน้า ๒๕๖๔

ฉันทน์ มหิตนทรายุทธยา มหาตติตถกฤษณพรตน์ราชธานีบรมมย์ อุดมราช
นิเวศน์มหาสถาน อันเป็น พระบรมราชธานีใหญ่ในประเทศสยาม ทั้ง
ฝ่ายเหนือฝ่ายใต้ และมณฑลประเทศมลายูประเทศ ทรงพระอนุสรณ์คำนึง
ถึงโรงเรียนมหาดเล็ก ซึ่งสมเด็จพระบรมชนกหาราชเจ้าได้ทรงสถาปนา
ขึ้นไว้ เพื่อเป็นที่ฝึกหัดนักเรียนมหาดเล็กในวิชารัฐประศาสน์ สำหรับ
ออกมารับราชการ สอนพระเชษฐพระคุณใน กระทรวงมหาดไทยเป็นอาทิ ว่า
ถึงเวลาแล้วที่จะขยาย การโรงเรียนให้กว้างขวางออกไป สำหรับฝึก
หัดมหาดเล็กนักเรียนให้เข้ารับราชการได้ทุกกระทรวง ทบวง การ จัด
การโรงเรียนให้เป็นแผนกวิชาต่าง ๆ เช่น รัฐประศาสน์ กฎหมาย การ
ต่างประเทศ การเกษตร การช่าง การแพทย์ การครุ เป็นต้น เพื่อ
จะได้เป็นมหาวิทยาลัย ส่งพระเจ้าบรมวงศ์ต่อไป จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้สถาปนาโรงเรียนมหาดเล็กเพิ่มขึ้น เป็นโรงเรียนชั้นอุดมศึกษา พระ
ราชทานนามว่า โรงเรียนข้าราชการพลเรือน ของพระบาทสมเด็จพระจุล
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จสมเด็จพระบรมนามาภิไธยใน สมเด็จพระบรมชนก
หาราชเจ้า เป็นการสนองพระเดชพระคุณให้สมเด็จพระบรมราชประสงค์
ตั้งที่ ทรงตั้งพระราชหฤทัยไว้ แล้วพระราชทานเงิน ซึ่งราษฎรเรียราย
กัน สร้างพระบรมรูปทรงม้า เป็นอนุสาวรีย์ถาวรแต่สมเด็จพระบรมชนกนารถ
พระบิรมหาราช ของประชาราษฎร์ พระองค์นั้น ซึ่งยังมีเหลืออยู่นับรวม
ทั้ง ดอกเบี้ย ถึงเวลานี้เป็นเงิน ๙๘๒,๖๗๒ บาท ๔๗ สตางค์ สำหรับ
เป็นทุนปลูกสร้างมหาวิทยาลัยต่อไป ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้

เดิม ๓๒ นว ๒๕๖๕ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘

กำหนดที่ดิน พระคลังข้างที่ไว้เป็น เขตโรงเรียน ทิศเหนือจดถนนสระ
ประทุม ทิศใต้จดถนนหัวลำโพง ทิศตะวันออกจดถนนสนามม้า
ทิศตะวันตกจดคลองสวนหลวง สิริรวมเป็นเนื้อที่ ๑,๓๐๗ ไร่ การ
ปลูกสร้าง มหาวิทยาลัยโดยพระบรมราชประสงค์ได้เริ่มแล้วแต่เมื่อวันที่ ๑
กุมภาพันธ์ พระพุทธศักราช ๒๕๕๗ บัดนี้การได้เป็นรูปขึ้นแล้วสมควร
ควรจะทรงวางศิลาพระฤกษ์ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เจ้าพนักงานจัดเตรียมการพระราชพิธีไว้พร้อมสรรพ

ครั้นวันที่ ๓ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๘ เวลาบ่าย ๔ โมง
๗ นาทีได้ประชุมฤกษ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงวางศิลาพระฤกษ์
ในท่ามกลางพิธีสงฆ์และพราหมณ์

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าฤกษ์แก่พระบรมราชโองการนี้
บรรจไว้ ในศิลาพระฤกษ์พร้อมด้วยแบบรูปโรงเรียนและแผนที่อาณาเขต
โรงเรียน เมื่อวันที่ ๓ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๕๕๘ เป็นวันที่
๑๘๘๐ ในรัชกาลปัจจุบันนี้